

Tribuna

David Bueno i Torrens. Professor i investigador de genètica i divulgador de la ciència

Infants filòsofs

La filosofia està de moda. D'una banda per la sèrie *Merlí*. D'una altra, per un dels aspectes nefastos de la reforma educativa de l'exministre Wert, que n'ha eliminat l'obligatorietat a segon de batxillerat. Per sort, a Catalunya ha quedat blindada, una aposta clara per potenciar el pensament crític i l'argumentació lògica i raonada, uns aspectes bàsics per bastir societats lliures i coresponsables. Pot semblar que la filosofia és cosa d'adults, i per tant que cal començar-la a treballar durant l'adolescència. Doncs bé, segons un estudi publicat a *Science*, els aspectes bàsics de la recerca filosòfica, com el raonament i la lògica que permeten inferir dades i fer proposicions, són consubstancials a l'espècie humana, i es manifesten de manera instintiva en els infants fins i tot abans que comencin a parlar.

UN DELS SISTEMES de raonament lògic que permeten fer argumentacions vàlides és el sil·logisme disjuntiu. De manera resumida, si tenim dos esdeveniments i sabem que un dels dos ha de ser cert però no sabem quin, n'hi ha prou amb demostrar quin és fals perquè necessàriament l'altre

sigui cert. En aquest experiment es va mostrar un teatret de titelles a infants de 12 mesos, i s'hi va fer entrar dos titelles: un dinosaure i una flor. Totes dues tenien un plomall idèntic a la part superior. Llavors els investigadors van tapar la flor, excepte la part superior, de manera que podien veure el plomall.

A CONTINUACIÓ, van fer que el titella que no estava tapat, el dinosaure, deixés l'escenari, de manera que els infants van concentrar la mirada en el titella que estava parcialment tapat. La qüestió és si podien deduir correctament que l'objecte tapat

era la flor. Segons el sil·logisme disjuntiu, si veien un plomall que podia ser tant del dinosaure com de la flor, però sabien que el dinosaure havia marxat, llavors necessàriament la flor és la que estava a l'escenari. Per saber si els infants de 12 mesos poden fer aquest raonament lògic, els investigadors es van fixar en les seves pupil·les i en l'estona que mantenien l'atenció.

QUAN UNA PERSONA se sorprèn, se li dilaten les pupil·les i manté l'atenció durant més estona. Quan van destapar la flor, les pupil·les no se'ls van dilatar i ràpidament van canviar el seu focus d'atenció. Això demostra que no els havia sorprès veure la flor, i per tant que havien encertat la deducció. Tanmateix, en alguns grups d'infants van fer "trampa", i d'amagat van substituir la flor pel dinosaure. Quan els infants van veure el dinosaure i no la flor com esperaven, se'ls van dilatar les pupil·les i van estar molta més estona observant-lo, per veure on havia fallat el seu raonament. Instintivament, fins i tot abans de parlar, els infants ja utilitzen raonaments lògics filosòfics. La filosofia és intrínseca a l'ésser humà.

“Fins i tot abans de parlar, els infants ja utilitzen raonaments lògics filosòfics”